

Rapport **Verkeersongevallen met dodelijke afloop**

provincie Antwerpen 2023

Dag verkeersveilige gemeente - 29.05.2024

Luc Smeyers

Gouverneur
Provincie
Antwerpen

Provincie
Antwerpen

Politie

openbaar
ministerie

Inleiding

- Ambitie: ZERO slachtoffers in en door het verkeer
- Eind 2022: vraag minister Lydia Peeters MOW
- Project optimalisatie registratie en analyse van verkeersongevallen met dodelijke afloop
- Start project in provincie Antwerpen: 01.01.2023
- Goede praktijken:
  - Verbindingsambtenaar bij gouverneur West-Vlaanderen
  - PZ Antwerpen dienst Verkeersveiligheidsaudit en advies

DUURZAME
ONTWIKKELINGS
DOELSTELLINGEN

3.6

ROAD TRAFFIC
ACCIDENT

Doelstellingen - partners

- **Bijdragen tot meer verkeersveiligheid in onze provincie:**

- Meer inzicht verwerven in de verkeersongevallen
  - Link met traject Verkeersveilige Gemeente - Dashboard
- Preventie via snelle en slimme maatregelen

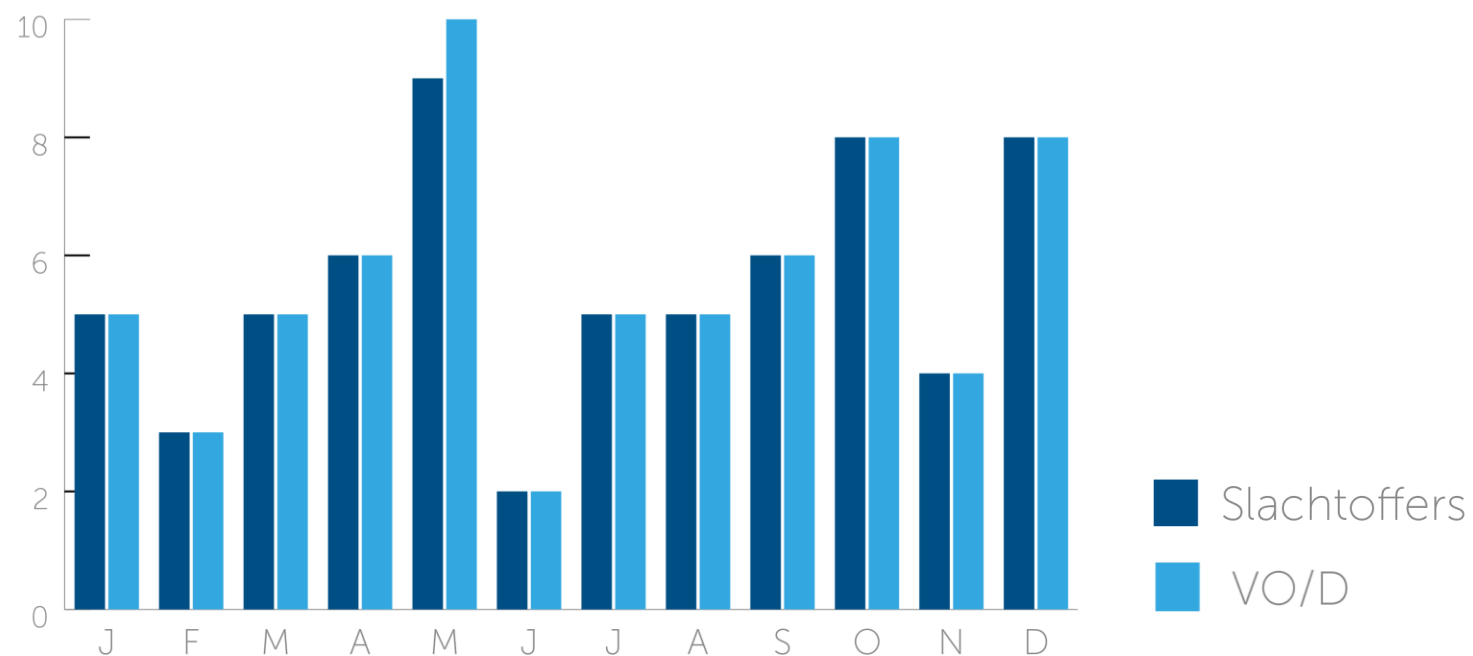
- **Partners**

- Politie
- Openbaar ministerie
- Provinciale dienst Mobiliteit en ICT
- Wegbeheerders: lokaal en AWW

Wat?

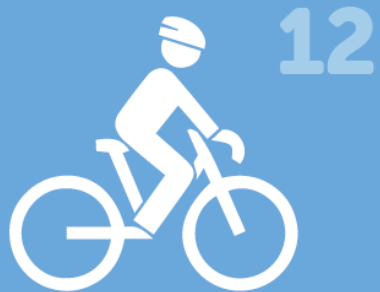
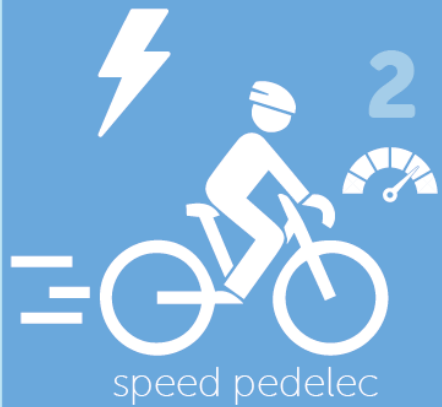
Jaarcijfers 2023

Maand	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	Totaal
# VO/D	5	3	5	5	9	2	6	7	7	8	5	7	69
# Slachtoffers	5	3	5	5	10	2	6	7	7	8	5	7	70

Wie?

Hoedanigheid slachtoffer

24
fietzers

12
voetgangers

18
personenauto's

Wie?

Leeftijd slachtoffer

12

20-30 jaar

10

50-60 jaar

12

70-80 jaar

Geslacht slachtoffer

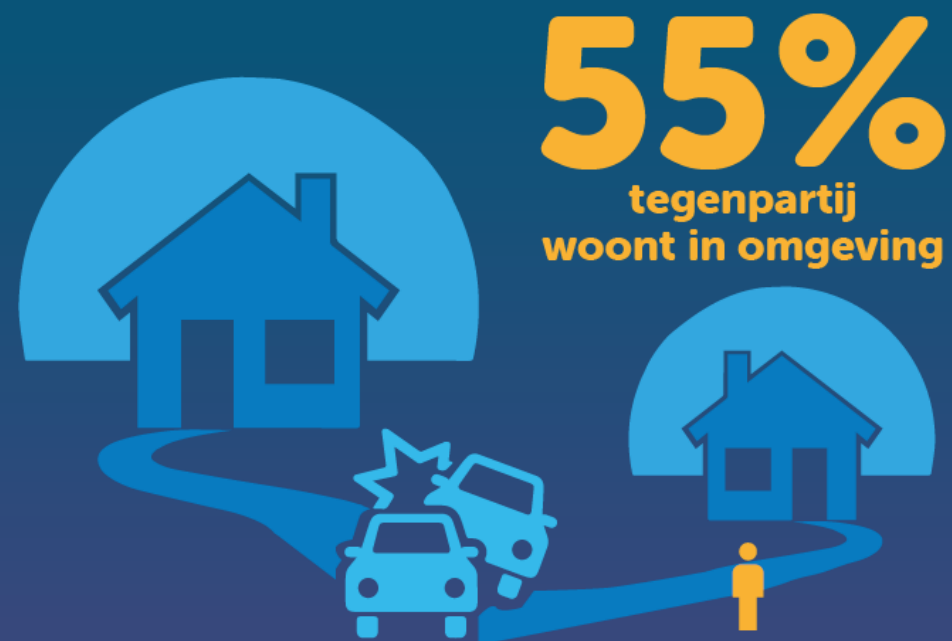
79%

21%

Wie?

Woonplaats slachtoffer en tegenpartij

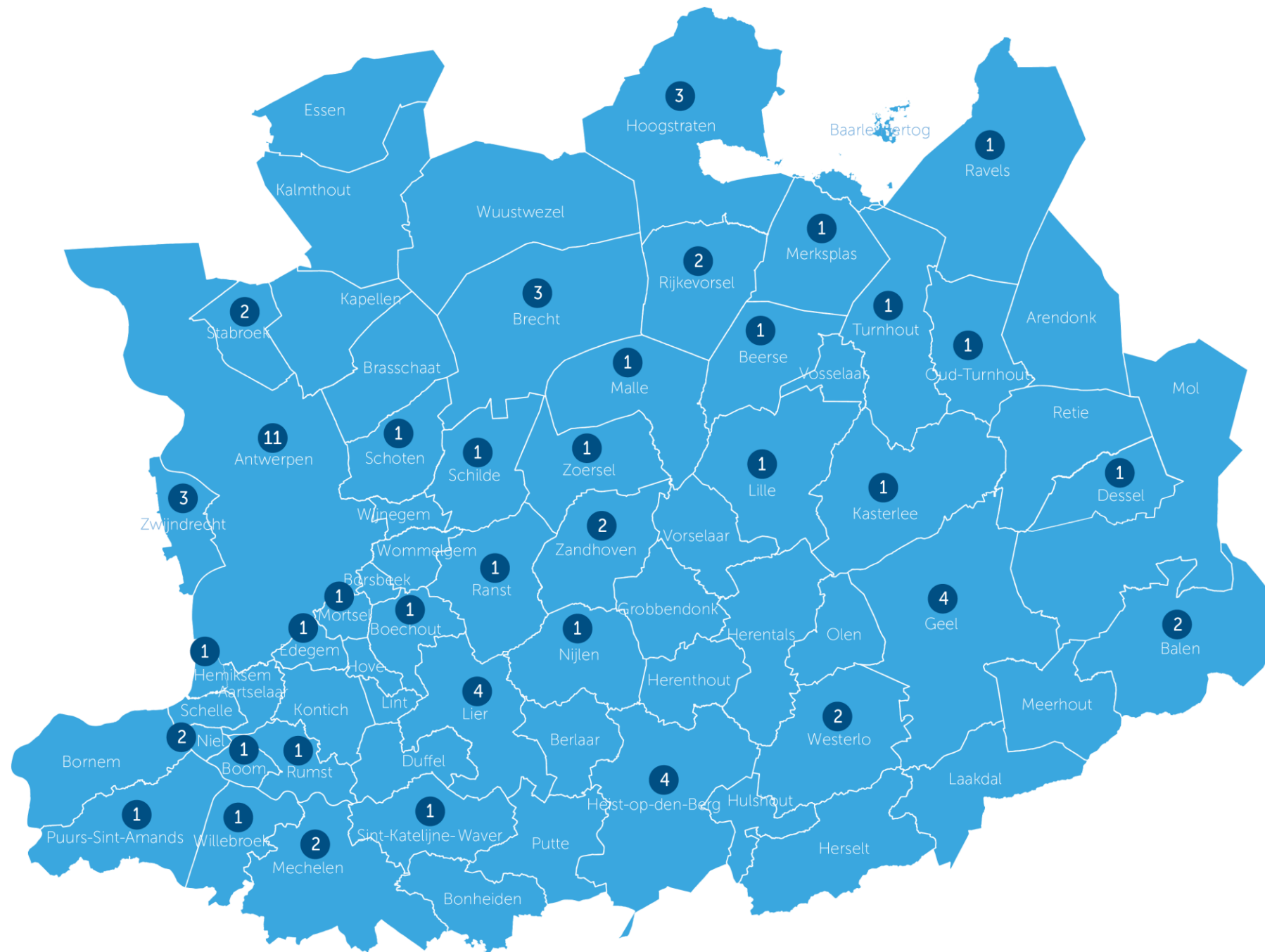

*Dit geeft een indicatie over de mate van bekendheid met de locatie van het ongeval.

**Slachtoffer woont in gemeente van ongeval of in buurgemeente.

Waar?

Spreading over de gemeenten

Waar?

Risicolocaties

In 3 gemeenten
gebeurden **2** dodelijke verkeersongevallen
op dezelfde locatie

Brecht

A1-E19 parking
kmpaal 58

Zwijndrecht

N420

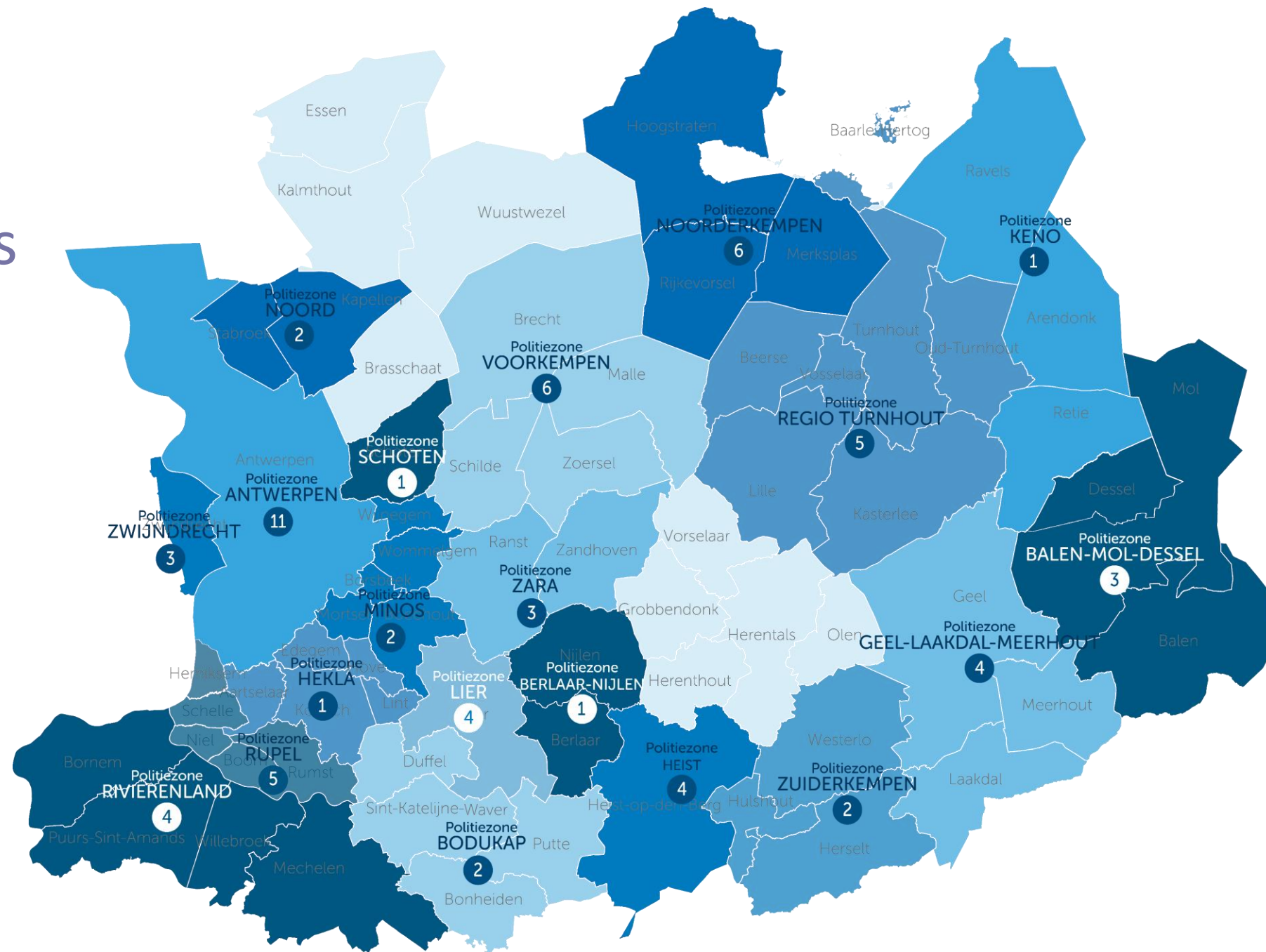
Geel

Roerdompstr X
Zeggendijk

Waar?

Spreading over de politiezones

Waar?

Type en staat van de weg

Wegtype

10

22

37

= 69
Totaal

Staat van de weg

55

droog

13

nat

1

bevuild

0

beschadigd

= 69
Totaal

Waar?

Bebouwde kom - snelheidslimiet

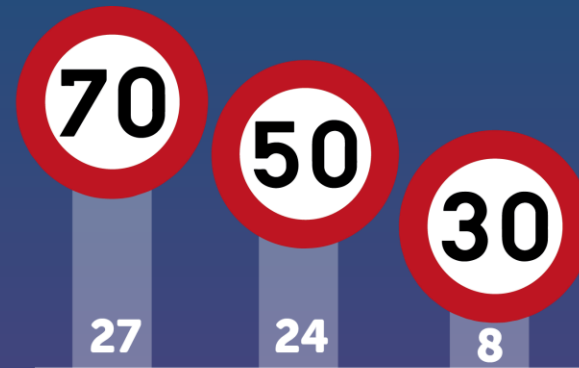
Binnen of buiten
bebouwde kom

= 69

Maximum
toegelaten snelheid

Totaal 69

Wanneer?

Dag

Weekend*

16 Verkeersongevallen

17 Doden

*Weekend: van vrijdag 22.00 u. tot maandag 06.00 u.
(naar analogie met WODCA)

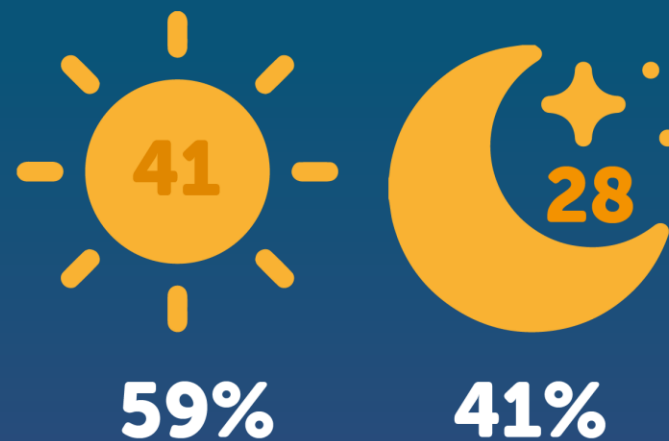
Wanneer?

Uur*

*Aantal VO per uurblok

Dag of nacht

*Volgens vaststellingen: nacht, openbare verlichting ontstoken of schemering

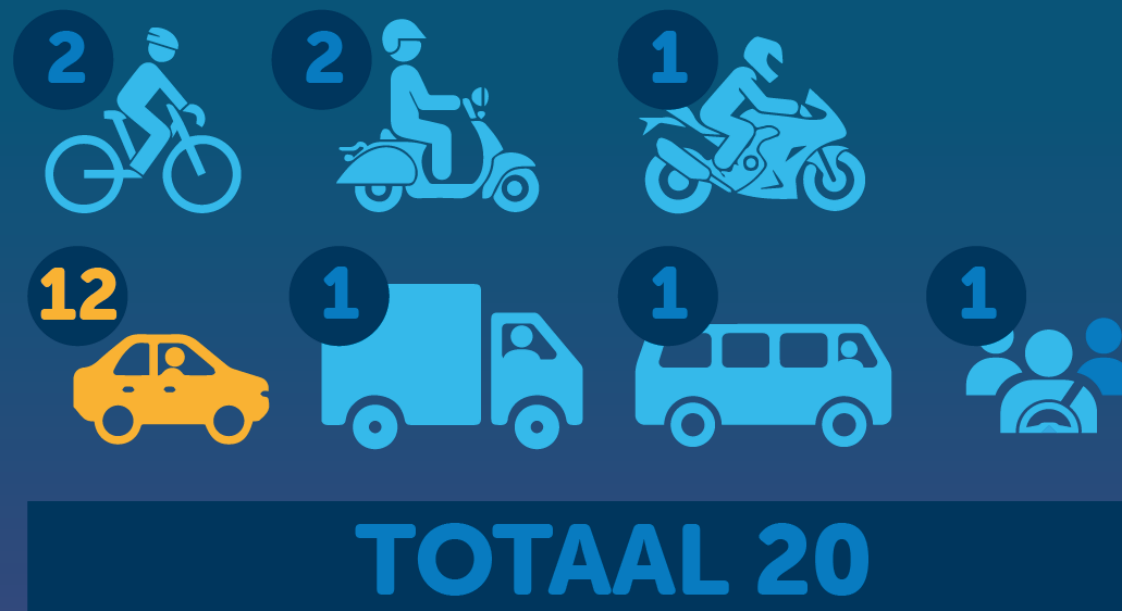
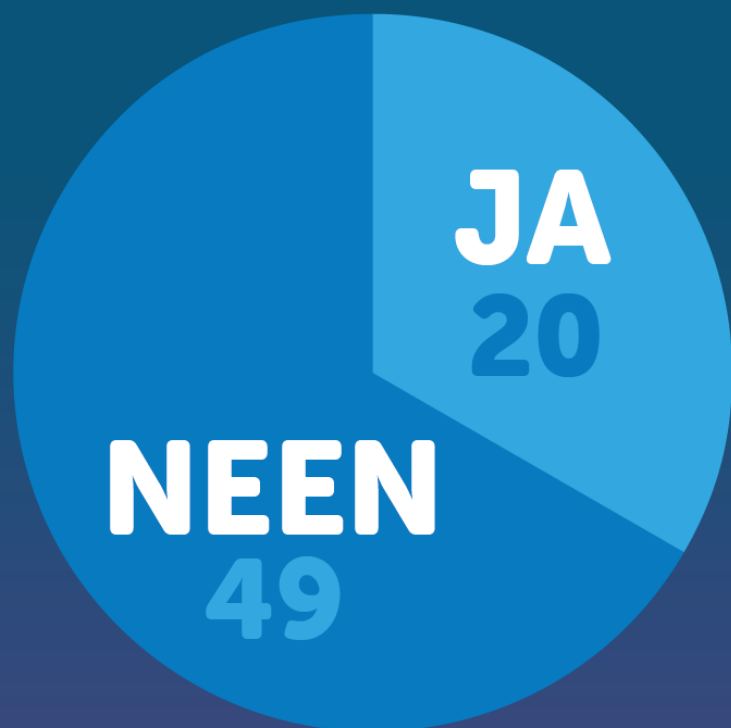
Hoe?

Ongevallen tussen 2 of meer partijen

Hoe?

Eenzijdige ongevallen

Waarvoor?

Top 10 mogelijke oorzaken

Geen voorrang verlenen

Gebrek aan voorzorg/voorzichtigheid

Onaangepaste/overdreven snelheid

Stuurfout

Onwel – Medische oorzaak

Dode hoek

Plaats op de rijbaan

Kruisen

Inhalen

Alcohol/drugs/lachgas

1

Geen voorrang
verlenen

2

Gebrek aan voorzorg
of voorzichtigheid

3

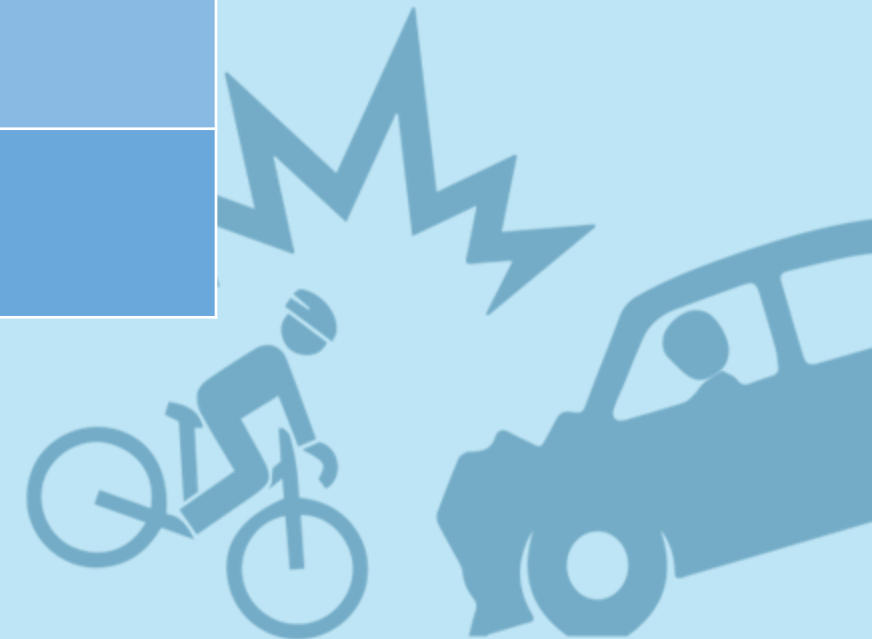
Onaangepaste of
overdreven snelheid

Conclusies

jaartal	# VO/D	# doden
2021	79	81
2022	64	64
2023	69	70

Aantal VO/D daalde met 13% t.o.v. 2021

Aantal VO/D steeg met 11% t.o.v. 2022

Conclusies

- 51% verkeersdoden zijn **zachte weggebruikers**: 24 fietsers en 12 voetgangers
- **Twintigers** en **zeventigers** scoren hoog (elk 12 doden)
- Bijna 4 op 5 verkeersdoden is **man**.
- Bijna 2/3 van de slachtoffers woont in de **omgeving**.
- Spreiding over **ganse provincie**
  - **3 risicolocaties** (2 VO/D op zelfde plek) => nader onderzoek

Conclusies

- Merendeel op **lokale wegen** (54%) - 32% op N-weg - 14% op A-weg
- Kwart ongevallen gebeurt op **conflicterend kruispunt**
- 57% **buiten bebouwde kom**.
- **Snelheidslimiet plaats ongeval: vnl. 70 en 50 km/u** (3 op 4 ongevallen)
  - 8 doden in zone 30:
    - 1 voetganger na aanrijding door personenauto
    - 4 fietsers: 3 na aanrijding door bromfiets, personenauto of lichte vrachtauto – 1 eenzijdig
    - 2 bromfietzers: 1 na aanrijding door personenauto – 1 eenzijdig
    - 1 bestuurder personenauto: eenzijdig

Conclusies

- **Bijna 6 VO/D per maand** – in mei 9 VO/D en 10 doden
- **Vrijdag** scoort hoogst met 15 VO/D en evenveel doden
- 16 VO/D en 17 doden in **weekend**
- **Overheersende ongevalstypes** (bij 2 of meer partijen)
  - Fietser overlijdt na aanrijding door personenauto (11)
  - Voetganger overlijdt na aanrijding door personenauto (8)
  - Fietser overlijdt na aanrijding door vrachtauto (5)
- **20 eenzijdige ongevallen:** vnl. bestuurders van personenauto's

Conclusies

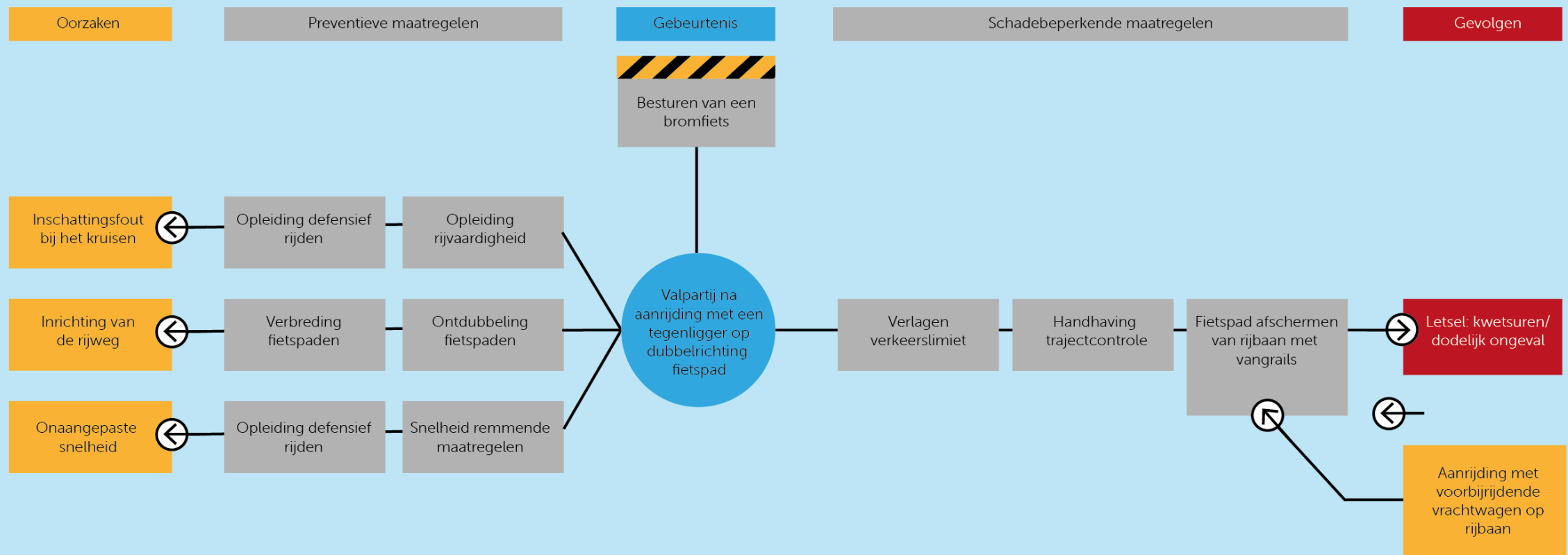
- **Mogelijke oorzaken:** vaak meerdere beperkte scope project
  - **2 of meer partijen:** voorrang – onvoorzichtigheid – snelheid
  - **Eenzijdig:** snelheid – stuurfout – medisch
- **Rijden onder invloed:** actieve opsporing bij tegenpartij – uitzonderlijk bij slachtoffer
- **Afleiding:** politie heeft hier aandacht voor bij vaststellingen
- **Waarheidsvinding**
  - Politie gebruikt **technologie**: bv. tachograaf, drone, camerabeelden...
  - Parket doet vrij systematisch beroep op **gerechtsdeskundigen**

Conclusies

- **Registratie van ongevallen**
  - **Vertraging:** overlijden binnen 30 d na en door ongeval
  - **Volledigheid:** kwalificatie – quid ziektegeval, valpartij, zelfdoding
  - **Dark number:** extra bronnen? Bv. ambulance/spoed (NL)
- **Analyse van ongevallen**
  - Gebeurt in onze provincie – ruimte voor verbetering
  - **Goede praktijken**
    - **PZ Antwerpen** – informatief verslag
    - Risicoleer: **bowtie-diagram**

Conclusies

Bowtie-diagram: risico's in kaart brengen – preventieve en schadebeperkende maatregelen visualiseren

Tot slot...

- **Actiepunten**

- Project voortzetten in **2024**
  - Trigger voor meer en diepgaander onderzoek
- **Belang van kwaliteitsvolle registratie en analyse** promoten
  - Traject Verkeersveilige Gemeente gebruiken als **hefboom**
  - Gebruik provinciaal **dashboard** door alle lokale besturen en politiediensten
- Overleg met actoren voortzetten
- Wegbeheerders contacteren => **snelle en slimme maatregelen** om nieuwe ongevallen te voorkomen en schade te beperken

**Dank voor de goede
samenwerking!**

Vragen

